

 velas

 velas

Et Grønnere deltidsladbruk - Viborg
02. februar 2022

VELKOMMEN

Aftenens program

- ★ Kl. 17:00 – 18:30 Velkomst

- ★ Biodiversitet og Natur v/Hanne Juncher Fris, Natur og Miljø
- ★ Klimatiltag på dine arealer v/ Eja Lund, Natur og Miljø
- ★ Skab bæredygtige rammer om dit liv på landet v/arkitekterne Lene Aagaard og Anna Grethe Aggerholm, byggerådgivning
- ★ Solceller på mark og tag v/Peter Mark Nielsen, Velas Energy

- ★ 18:30 – 19:30 Forplejning og mulighed for at tale med rådgiverne ved café-bordene
 - Prolex Advokaterne
 - Miljø
 - Planteavl
 - Økonomi & Regnskab
 - Terra Connect

- ★ Kontakt kort

- ★ Kl. 19:30 Afrunding og Tak for i aften

Stigende fokus på jeres arealer, og hvordan I producerer fødevarer og driver AL jeres jord

Et Grønnere deltidsladbrug - Viborg
02. februar 2022

Af Hanne Juncher Fris, Jagt- og Naturkonsulent

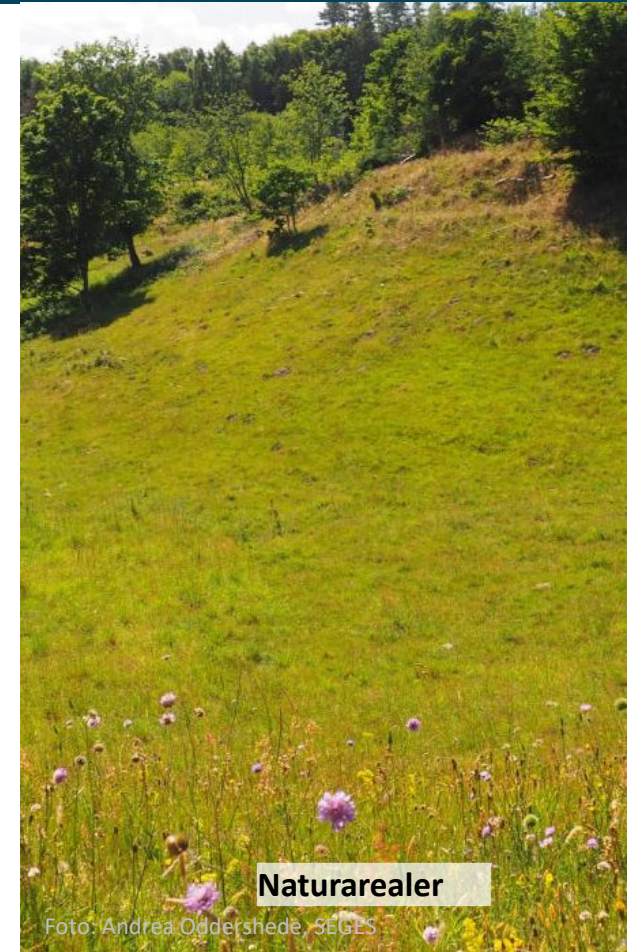
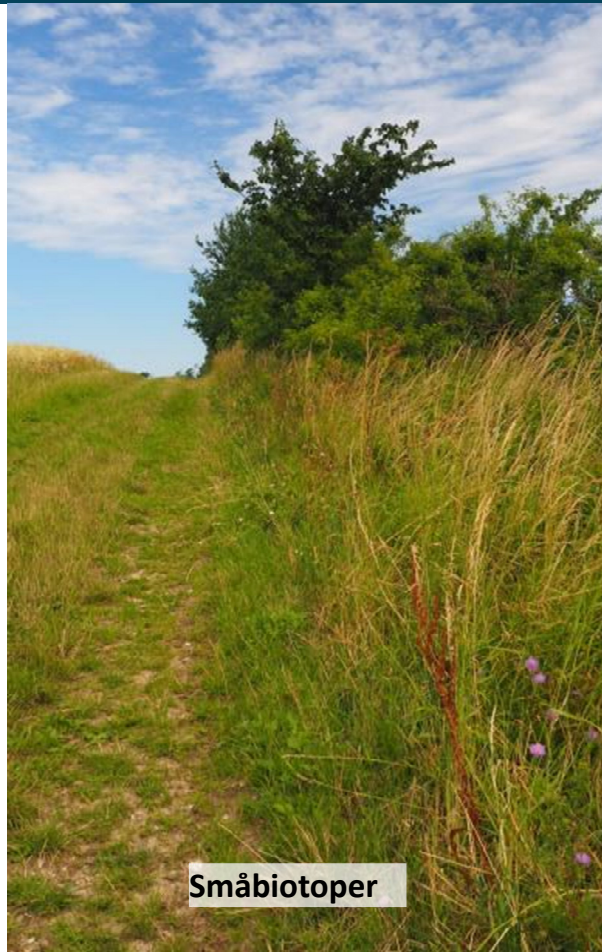
Mail: hjk@velas.dk
Mobil: 3036 4741

Biodiversitet og Natur

- ★ Strategi for din ejendom
 - ★ CAP 23 og placering af tiltag
 - ★ Afgræsning
 - ★ Mere natur i agerlandet, et inspirationskatalog
 - ★ Naturtjek kan give jer et overblik. ESG.
 - ★ Tilskud
-
- ★ Kommende krav til jeres biodiversitetsindsats – hvordan ruster I jer bedst.

I forvalter forskellige arealtyper som kræver varieret indsats og viden

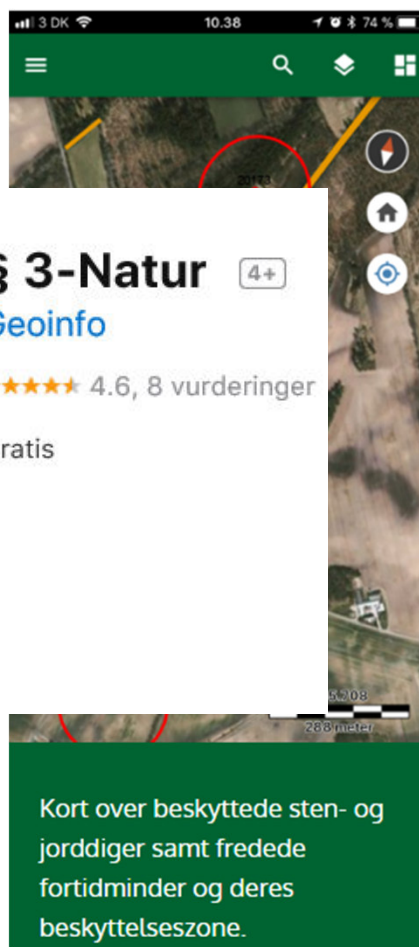
Brandmandens Lov – I skal kende den vigtigste natur

- ★ Den politiske dagsorden fordrer, at I kender til den natur der er på jeres ejendom og at I kan genkende arealer med meget høj naturværdi!
- ★ Det vigtigste er, at beskytte / passe på den natur, som er sværest at erstatte
- ★ "Gammel" natur udviklet over mange år har typisk høj naturværdi
 - > §3 beskyttet natur som **overdrev, heder, enge og moser**
- ★ Mindre arealer som kun sjældent eller aldrig har været dyrket har også værdifuld natur.

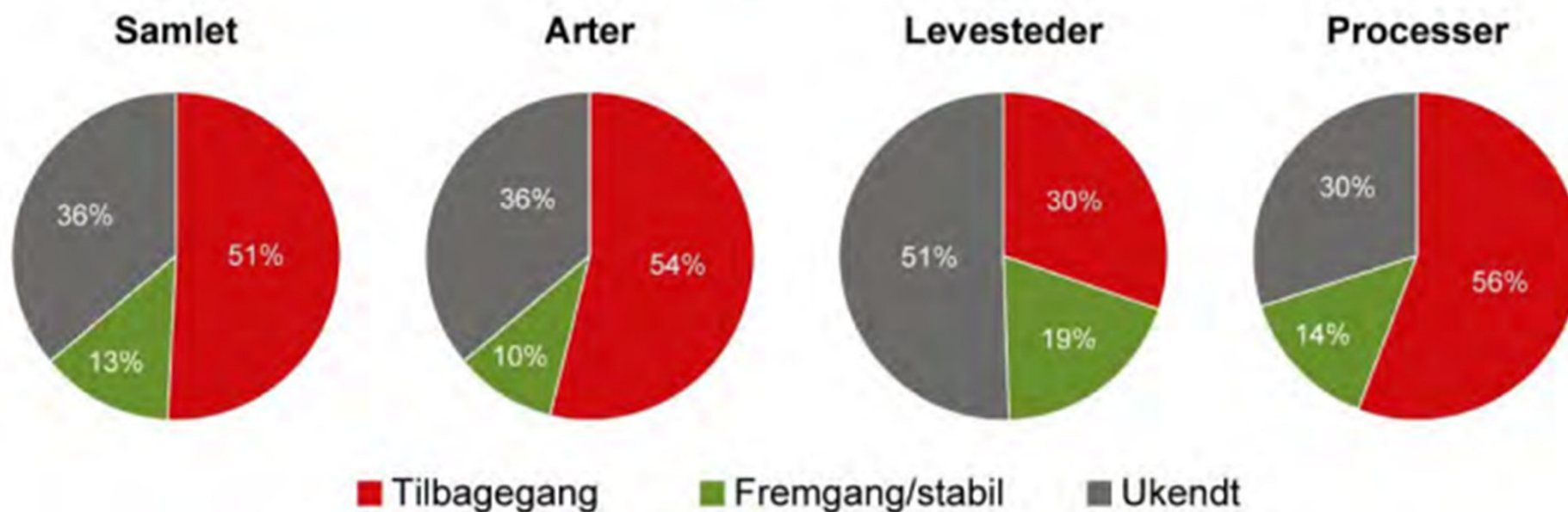
BRANDMANDENS LOV

- Start altid med at BEVARE værdifulde arealer med høj naturværdi.
- Derefter kan man BESKYTTE og forbedre arealer med potentielt høj naturværdi.
- Først herefter bør man prioritere at GENOPRETTE og lave ny natur.

Beskyttet natur § – her finder du det

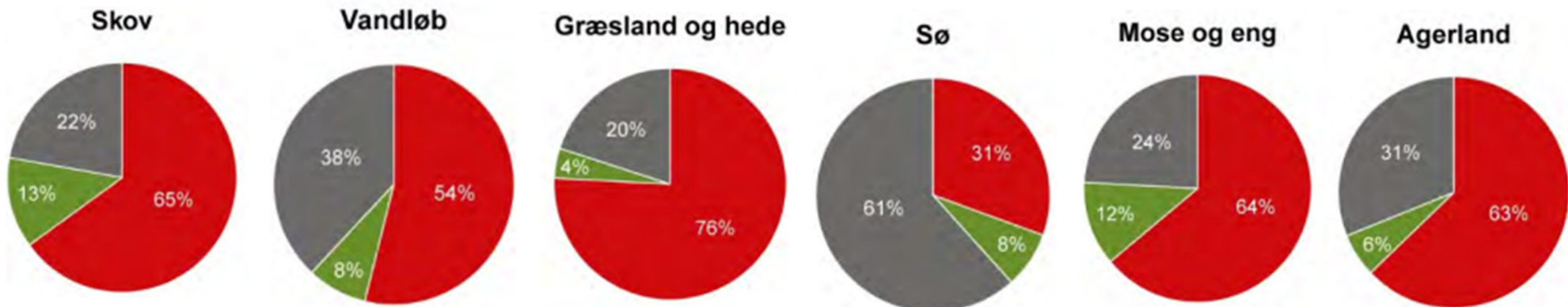
Tilbagegangen af biodiversitet i Danmark er IKKE standset

Figur 12.1. Oversigt over de 171 vurderede biodiversitetsindikatorer samlet og for de 78 artsindikatorer, 49 levestedesindikatorer og 44 procesindikatorer. Fordelingen af indikatorer, der er i tilbagegang (rød), i fremgang eller stabile (grøn) eller ukendt udvikling (grå), er beregnet som vægtede gennemsnit, så de ni økosystem bidrager lige meget uanset antallet af indikatorer.

Forsat Biodiversitetskrise

- ★ Årsagen til den fortsatte biodiversitetskrise skyldes, at der ikke er reserveret nok plads til effekt beskyttelse af den vilde natur!
- ★ Der mangler: Græsning, lort, døde dyr, forskellige dynamikker og plads, plads, plads!!!

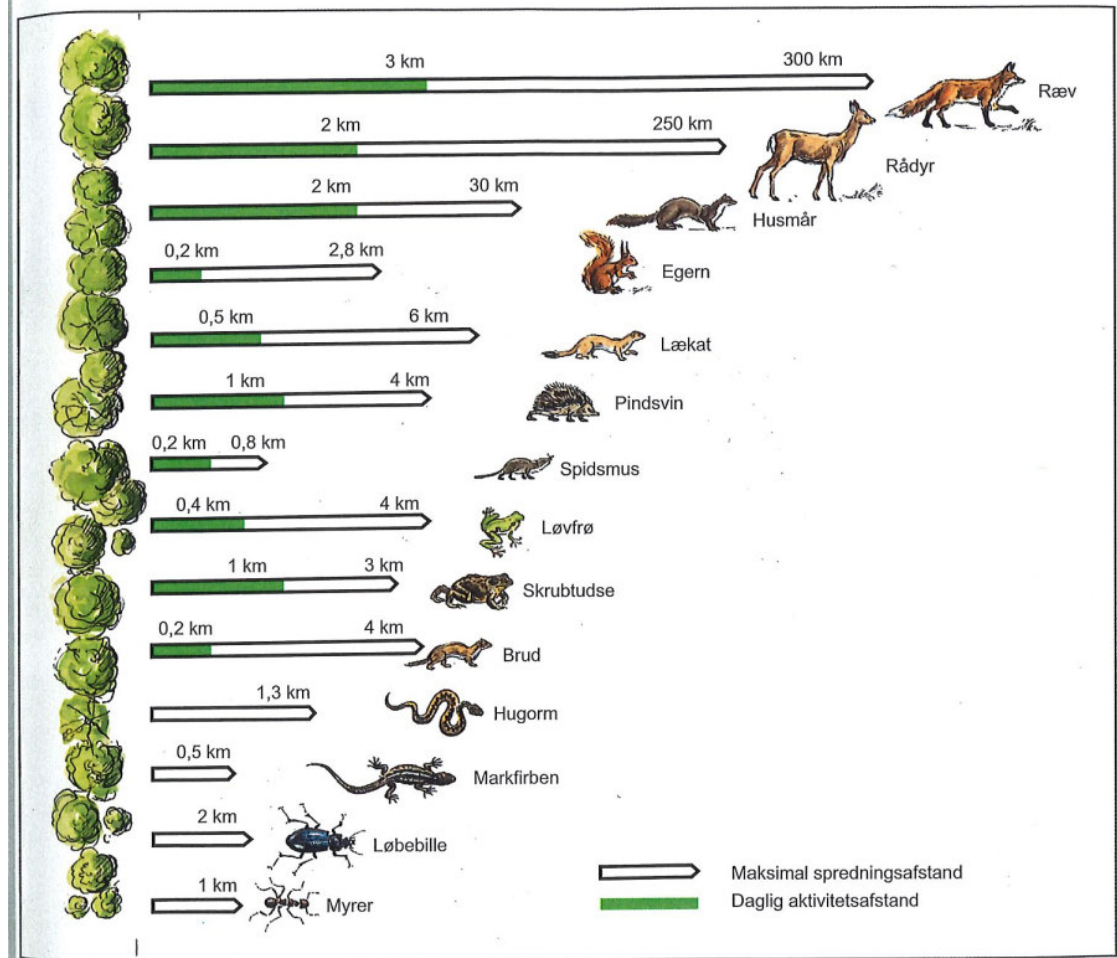
★ Kilde: dce2.au.dk

Hvad er din strategi? Produktion, jagt, natur? For hvem vil du gøre en indsats?

- ★ Jagt. Skov. Natur (afgræsning). Herlighedsværdi. Agerlandsnatur?
- ★ Tilskudsoptimering?
- ★ Forberedelse til salg?
- ★ Samfundet omkring dig E(S)G

- ★ Insekter- og dyrs muligheder for at sprede sig er afgørende
- ★ Du bestemmer hvilke dyr du vil tilgodese på din ejendom
- ★ Nødvendigt med spredningskorridorer

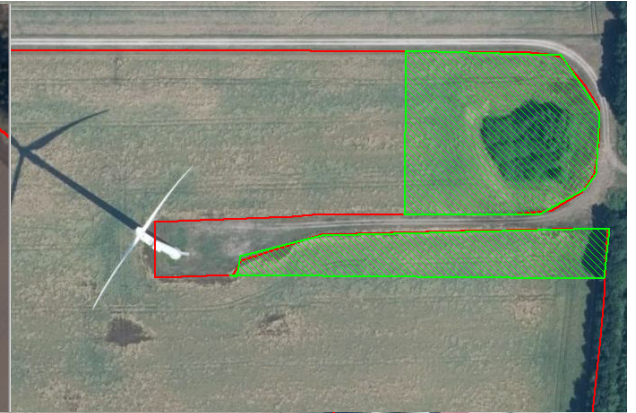
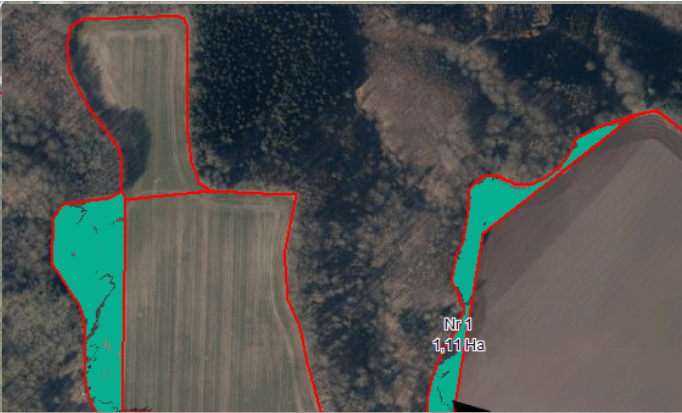
- ★ Føde, skjul og redemuligheder!

CAP 23, GLM 8: Tiltag agerlandsnatur

- ★ Formålet med GLM-8 kravet er ”at skabe mere biodiversitet på bedriften i forhold til i dag”.
- ★ Du skal årligt udlægge mindst 4 % af dit omdriftsareal med ikke- produktive elementer i form af:
 1. Markkrat
 2. GLM-landskabelementer, søer og fortidsminder
 3. 3-m bræmmer
 4. Markbræmmer
 5. Småbiotoper
 6. Brak: slåningsbrak, blomsterbrak, bestøverbrak
- ★ Ikke-produktive elementer skal ligge på omdriftsareal
- ★ Ingen landbrugsproduktion, gødskning, sprøjtning, høst
- ★ Skal være udlagt hele året fra 1. januar til 31. december
- ★ Alt tæller 1:1
- ★ Eks., en ejendom på 100ha., skal således finde 4ha med ikke-produktive elementer.

Sol og varme
Vand
Dækning/skjul
Fødetilgængelighed

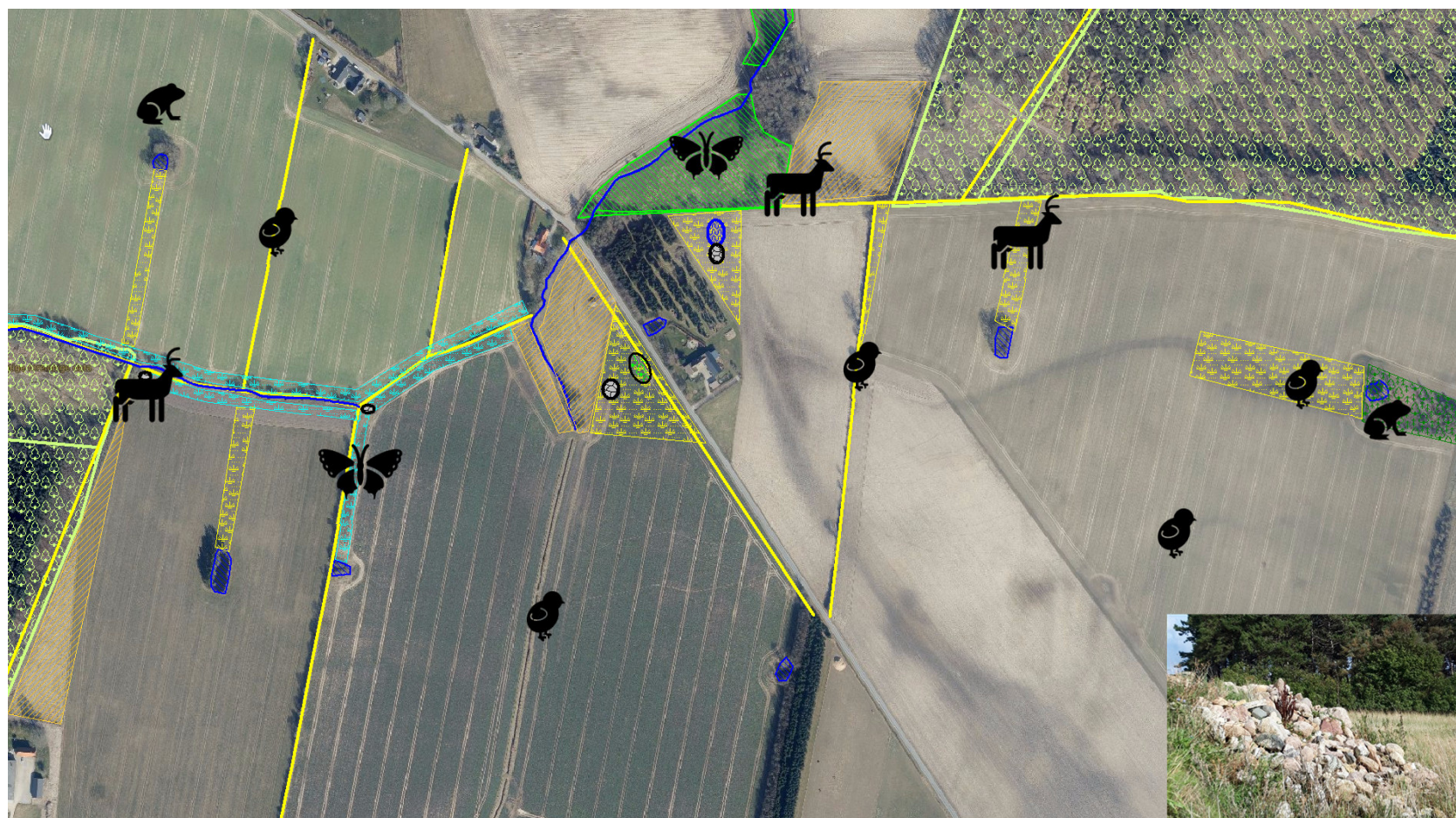
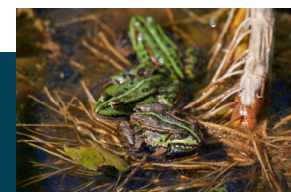
Synergi for driften i marken

Identifikation af små naturelementer i landskabet

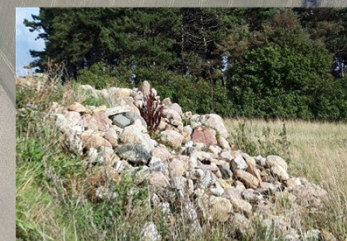

Placering af tiltag

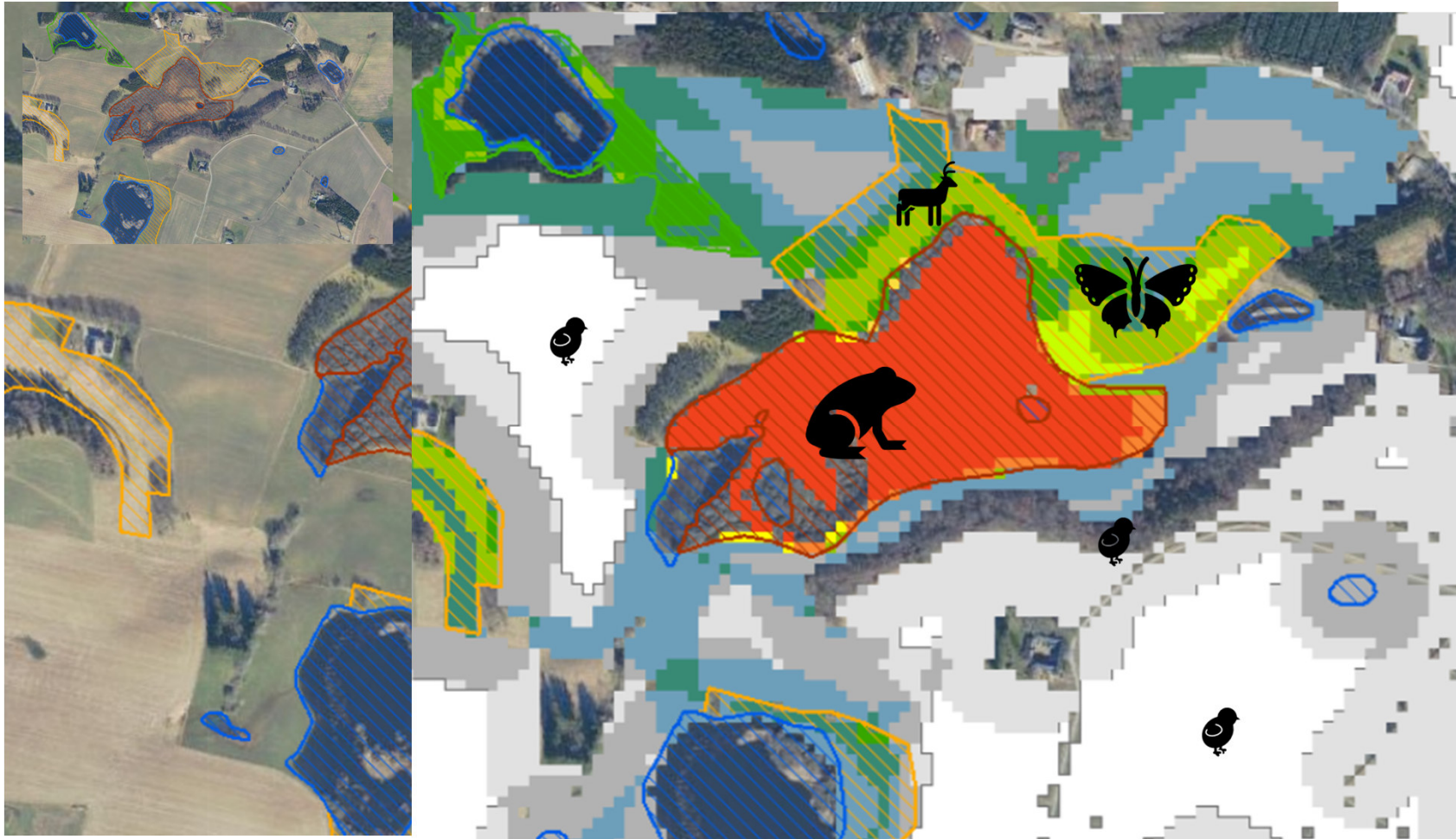

Beskyttet natur

- sø
- Eng
- Fredskov
- Vandløb
- bekskyttede diger
- beplantning
- Småbiotop
- Brak
- Markkrat
- Bræmmer
- Sø
- Sten-/kvasbunke

Placering af tiltag

□	0
□	1
□	2
□	3
□	4
□	5
□	6
□	7
□	8
□	9
□	10
□	11
□	12
□	13
□	14

Afgræsning, trusler og bedre muligheder for biodiversitet og jagt

En af de største trusler for naturområderne er manglende græsning eller overgræsning

Kilde: Rasmus Ejrnæs – på baggrund af Fløjgaard et al. 2021

Græsningstrategier

Økosystemfunktion

Gør det så vildt som muligt

Type af effekt	Maskinel biomassehøst	Intensiv sommer- græsning	Sommer- græsning	Rotations- græsning	Vinter- græsning
Hæmme tilgroning	+++	++	+	+	++
Hæmme konkurrenceplanter	+++	+++	++	++	+
Skabe blottet jord	++	+	-/+	+	+++
Abiotisk variation	-/++	++	++	++	+++
Spredning af frø	-	+	+	+	+
Kulstof variation	-/++	+	+	++	++
Blomstring	++	-	-/+	++	++
Hvirvelløse dyr	-	-	-/+	+	++
Lysstillede veterantræer	+	++	+++	+++	+++
Gødning til faunaen	-	++	++	+	-
Ådsler	-	-	-	-	-

Mere agerlandsnatur – hvad mangler derude?

★ Inspirationskatalog

★ Velas, Midtjysk Jagthundeklub, ICOEL, Fjordland, Sagro, & AU Bioscience

CAP 23 - anbefalinger til 4 % udyrket areal

Høj biologisk værdi med god mulighed for øget biodiversitet.

God biologisk værdi med mulighed for øget biodiversitet.

Mindre biologisk værdi med mindre mulighed for øget biodiversitet.

Et tiltag kan blive grønnere ved eksempelvis at vælge en plantevækst med høj biologisk værdi.

Overordnet fokus

Fokus på levesteder og biodiversitet
Den bedste løsning, hvor man tilgodeser variation i landskabet, forbedrer naturlige landskabselementer og sikrer spredningsmuligheder.

Fokus på en meget effektiv dyrkningsflade
Den næstbedste løsning, hvor man skaber variation overalt i dyrkningsfladen.

Fokus på adskillelse mellem dyrkningsflade og udtaget areal
Den nemme løsning, hvor det udyrkede areal kun giver en isoleret variation i landskabet.

Placering

Placeres som bufferzoner på 3 - 9 m ved naturlige landskabselementer som remiser, vandhuller, hegn, diger, markveje mm
Giver et mosaiklandskab, hvor udyrkede arealer indgår naturligt i dyrkningsfladen.

Giver mulighed for meget forøgede naturværdier og betydeligt større biodiversitet.

Faunazone for økologiske planteavlere
Anlægges på langs af dyrkningsfladen for hver 150 m. Gavnige insekter bevæger sig 75 m ud fra zonen.

Placeres i hjørner og kiler, der skæres af dyrkningsfladen
Skaber en regulær effektiv dyrkningsflade.

Giver mulighed for forøgede naturværdier og større biodiversitet.

Placeres på isolerede arealer typisk på jord med meget dårlig bonitet
Kan give naturværdi og lokal øget biodiversitet.

Plantedække

Markkrat
Naturlig plantevegetation med spredt beplantning af lave træer og buske. Skal ikke slås.

Brak - naturlig fremspiring
Naturlig fremspiring, hvor stubmark får lov at ligge uberørt hen efter høst.

Blomsterbrak med to-års blomsterblanding
Udsås meget tyndt, så der også er plads til naturlig fremspiring. Omlægges med halvdelen hvert andet år. Bedst på jorde med dårlig bonitet. Reducerer fremspiring af uønsket plantevækst.

GLM-søer
Søer og vandhuller under 2.000 m². Giver mulighed for fugtige områder i randzonen.

Blomsterbrak med et-års blomsterblanding
Blomsterblanding, der udsås tyndt i det tidlige forår. Omlægges hvert år. Reducerer fremspiring af uønsket plantevækst.

Traditionel græsbrak
Den biologiske værdi kan forbedres ved at fjerne det afklippede materiale. Slås, hvor det er muligt, i det tidlige forår.

Barjordsstribe
Anlægges i kanten af det udyrkede areal. Bremser for ukrudt ind i dyrkningsfladen.

Landskabet mangler

- Sol og varme. Lysindfald.** Der skal være mulighed for, for at sol og lys i sommerperioden kan komme ned og varme jordoverfladen op.
 - Tørremuligheder
 - Spiremuligheder
 - Nye levesteder
- Dækning.** Alle arter har året igennem behov for at kunne skjule sig for prædatorer.
 - Vegetation
 - Skjul, Buske og krat
- Fødetilgængelighed.** Føden er livsvigtig. Blomster og etårige vilde planter er basis i fødepyramiden.
 - Blomster
- Yngle muligheder.** Gode yngleområder er en betingelse for, at arterne kan formere sig.
 - Arealer hvor der er både åben og tæt vegetation.
 - Broad raring habitat (ynglens opholdsperiode - sommeren).
- Fugtighed/vand.** Områder, hvor der særligt i yngleperioden er fugtigt/vådt.
- Læ og ly.** Vej og vind giver ofte behov for kortvarig dækning ikke mindst i vinterperioden.
- Spredningsmuligheder/opholdsarealer.** Hvis overskudsnygel skal komme naboarealer til gode, må arterne have mulighed for sikkert at komme fra den ene lokalitet til den anden.

Naturtjek – overblik over din natur og muligheder

- ★ Overblik over hvordan du kan tilgodese naturen på din ejendom.
- ★ Indsats der giver mest effekt for naturen og biodiversiteten på din ejendom.
- ★ Besøg og rapport med bl.a. beskrivelse af
 - Naturværdier
 - Anbefalinger
 - Drift og hvordan du bedst kan forbedre dem.
- ★ Kobling til ESG ledelsesrapport som biodiversitetstiltag.

4. Ny beplantning

Det samlede naturelement scorer 9 eksisterende stjerner, grundet det blomstrende gamle skovbryn, markvejen, eksisterende bræmmer og fodposer. Den sidste stjerne kræver etablering af det nye naturelement med fokus på permanente løsninger samt prioritering af en god økologisk ledelinje fra skoven langs vandløbet til det nye naturelement.

Blivende biotoper, som f.eks. markvejkanten der ikke omlægges, kan have en høj værdi som levested for bl.a. de vilde bier. Sådanne blomsterrige biotoper har en langt højere naturværdi end f.eks. blomsterstriber som udsås. Undgå påvirkning ved jordbehandling og gødning, da dette ødelægger arealet som levested og reducerer antallet af forskellige blomster. Undgå at slå vejkanter og lignende til efter blomsterne er afblomstrede og har sat frø. Dermed sikres føde til insekterne samt planternes overlevelse. For at fremme blomstringen kan man foretage høslæt tidlig maj og/eller oktober.

Generelt Hjemmehørende arter af træer og buske, kan være vigtig føde for insekterne. De hvidblomstrende træer såsom slåen og engriflet hvidtjørn, skovæble og mirabel er især vigtige fødekilder i det tidligere forår. Dette kan være et værdifuldt tiltag, især når det placeres i nærheden af eksisterende natur.

Et naturligt slyngt vandløb med brede bræmmer eller randzoner, skaber et varieret miljø for både vandlevende organismer og sumpplanter. Vandløbsplanter udgør vigtige gemmesteder og et fødegrundlag for mange vandløbsorganismer. En høj score forudsætter desuden, at vandløbet har en naturlig slyngning med et varieret plantedække.

Specifikt for bedriften: Området indeholder mange naturlige elementer. Skovbryn, fodpose, markvej med åbne kørespor, bræmme og kortslået græs. Mod nord løber mindre vandløb i et lukket system. Vandet kommer fra eksisterende mindre vandhuller på golfbanen. På spredte alm. hvidtjørn udgør basen for den nye beplantning. Skovbrynet, som har en høj alder, rummer mange eksisterende blomstrende træer og buske og flere steder ses døde og døende træer. Naturværdien i det samlede eksisterende naturelement er meget højt og det rummer mange levesteder for insekter, sommerfugle, amfibier, små pattedyr, urter, laver og mosser.

Anbefalinger

- Der ønskes etableret en beplantning primært bestående af hjemmehørende buske og træer. I de åbne arealer imellem beplantningen og de enkeltstående hjemmehørende buske, isåg en flerårig blanding bestående af hjemmehørende urter og blomster. Opbygning af beplantningen fremgår på næste side.
- Det eksisterende vandløb er flankeret af en eksisterende bræmme. Langs bræmmen etableres en flerårig blomsterstribe, som skal fungere som økologisk ledelinje imellem skoven/skovbrynet og den nye beplantning.

1. Beplantning ★★★★★★★★★★
2. Sø ★★★★★★★★
3. Kvas og stenbunker ★★★★★★★★★★
4. Minivådområde ★★★★★★★★
5. Afgræsning ★★★★★★★★

Den kommende beplantning skal placeres imellem eksisterende hjemmehørende hvidtjørn. Der skal etableres en ledelinje fra skoven, langs vandløbet og til den nye beplantning.

De eksisterende naturelementer i området rummer mange levesteder, skjul, fødekilder og varme/hørsteder til mindre pattedyr.

De eksisterende naturelementer i området rummer mange levesteder, skjul, fødekilder og varme/hørsteder til mindre pattedyr. Fin markvej flankeret af bred bræmme af fodpose, højt græs, og endnu en høj og tæt fodpose langs skovbrynet til eksisterende gammel skov.

Tilskud: Bio-ordning: Biodiversitet og bæredygtighed – tilskud 2.740 kr./ha

- ★ Forudsætning GLM 8 krav (4% ikke produktive arealer) er opfyldt !!!
- ★ Formål: Flere naturtiltag på landbrugsarealerne i DK.
- ★ Frivillig
- ★ Fastholder grundbetaling, selvom arealet udvikler sig til natur
- ★ Op til 50% af bedriftens areal
- ★ Småbiotoper max. 1 ha, kan være hel mark og må ligge på permanent græs
- ★ Ikke på §3, særligt udpegede Natur 2000, HNV på 5 eller mere.
- ★ Slåningsbrak, blomsterbrak, småbiotoper (+perm. græs) og markbræmmer.

Andre tilskudsmuligheder biodiversitet og natur

Type	Tilskud	OBS
Ny sø (NST)*	17.000 kr./sø	Bliver §3
Plant for vildtet	75-90% pr. plante	
Privat skovrejsning	32.000 kr./ha	Fredskov
Privat urørt skov	Op til kr. 165.000 kr./ha	Tinglyst
Skov med biodiversitetsformål* - 6 under muligheder	Skovgræsning, ekstensiv drift, naturlig vandstand, bevaring af træer til naturlig henfald, rydning af uønsket opvækst, særlig indsats for arter & forberedelse.	Delvist*
Diverse under CAP 23		Ej permanent
Hegning / rydning	Op til 100% dækning af udgifter	Ej permanent
Pleje af græs- og naturarealer (PLG)	Med GB; 850 kr./ha – 1.650 kr./ha. Uden GB; 1.050 kr./ha – 2.600 kr./ha	5-årig

Mit bedste råd til jer, er

- ★ VIGTIGT! Multifunktionelle projekter – altså projekter der løser flere formål! Udgangspunkt i eksisterende god natur.
- ★ F.eks. Skovrejsning:
Rent drikkevand. Kvælstofreduktion. Biodiversitet. Klima. Bæredygtighed. Lokalbefolkning.
- ★ Hav en klar strategi for jeres ejendom
- ★ ERFA grupper indenfor Jagt- og Natur

Tak for jeres opmærksomhed!

Hanne Juncher Fris
Jagt- og Naturkonsulent

Mobil: 3036 4741
E-mail: hjk@velas.dk

Klimatiltag på dine arealer

V/ Eja Lund, Chefkonsulent Natur og Miljø

E-mail: ejal@velas.dk

Mobil: 2518 5677

Klimatiltag på dine arealer – hvad handler det om?

Bevare den kulstof, der er i jorden

Ilt i jorden omsætter kulstof til CO₂

Jodbehandling øger iltindhold i jorden

Dræning øger iltindhold i jorden

Klimatiltag på dine arealer – hvad kan du gøre?

Bevare den kulstof, der er i jorden

Omdrift til vedvarende græs, der er drænet

Vedvarende græs, hvor dræning ophører

Større vådområder - lavbundsområder

I Danmark er der ca. 291.000 ha kulstofrige jorde, hvoraf ca. 171.000 ha er registreret til landbrugsformål.

Ifølge Landbrugsaftalen

- skal der i Danmark vådgøres 55.500 ha
- ekstensiveres 38.000 ha med randarealer
- landbrugets ambition at tage 100.000 ha lavbundsjord /kulstofrig landbrugsjord ud af drift i Danmark.

Mindske udledningen af drivhusgasser = Udtagning af landbrugsjord = indfri målet om at nedbringe Danmarks udledning af CO₂ med 70 % i 2030.

I Danmark tager man landbrugsjord ud af drift for

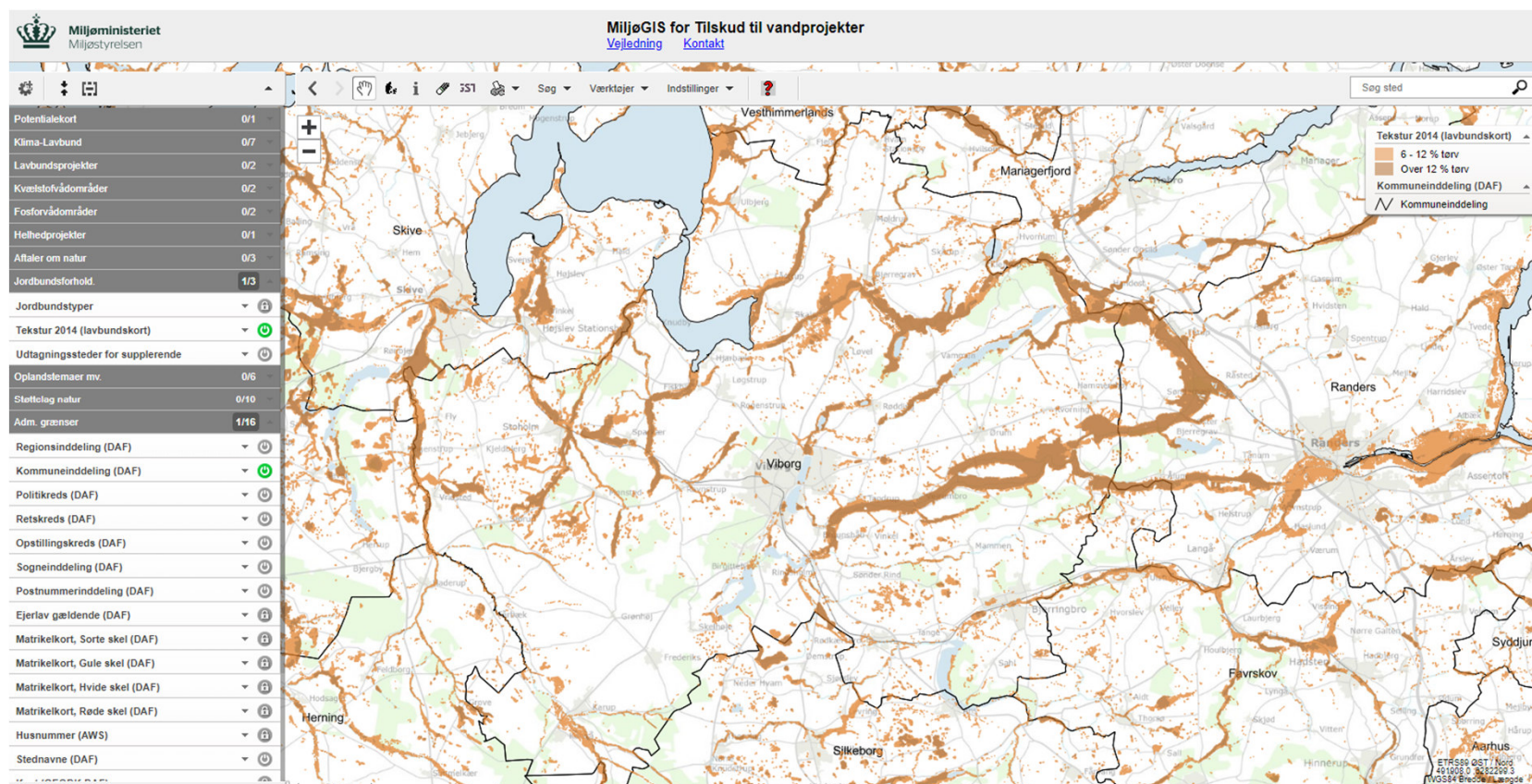
- at mindske udledningen af drivhusgasser fra de kulstofrige landbrugsjorde
- eller for at nedbringe udledningen af kvælstof og fosfor til vandmiljøet

Et mere vådt lavbundsareal kan give en reduktion på 10-40 ton CO₂ pr. ha pr. år.

Klimatiltag på dine arealer – er der et højt indhold af kulstof på dine arealer?

Find din ejendom på

<https://miljoegis3.mim.dk/spatialmap?profile=vandprojekter>

Klimatiltag på dine arealer – hvilke tilskudsordninger findes der for at udtage lavbundsarealer?

1 årige eco-scheme

Individuelle ansøgninger

Kollektive projekter

Ekstensivering af græsarealer (Fællesskemaet)

Klima-lavbundsordning (Miljøstyrelsen)

Lavbundsprojekter (Klima-skovfonden)

Muligheder:

- Salg
- Jordbytte
- Engangs-ersatning

Udtagning af lavbundslande er til gavn for klimaet og miljøet

Men der er også andre overvejelser, som du kan lade indgå i beslutningen:

- Er der i forvejen en dårlig økonomi ved at dyrke lavbundsarealerne?
- Ønsker du at fremme naturen?
- Vil du gerne have et vådområde, fordi det er godt for vildtet?
- Har du brug for, at udtagningen tæller positivt i landbrugets bedriftens klimaregnskab?
- Vil du gerne have goodwill fra samfundet og kollegaerne?
- Tænker du, at realkreditselskaber og banker vil se positivt på dette klimatiltag?

The background is a wide-angle photograph of a rural landscape. In the foreground, there is a field of tall grass. In the middle ground, a large, calm lake or pond is visible, surrounded by green fields. In the distance, there are rolling hills and a clear blue sky with scattered white clouds. A white wind turbine is partially visible on the left side of the image.

40% af dansk landbrugsjord er
forpagtet ud

Gå positivt ind i
forundersøgelser

Der brug for at også I tager stilling

Bo grønt i det åbne land

Anna Grethe Aggerholm og Lene Aagaard

Mail: agpa@velas.dk

Mail: lmy@velas.dk

T: 2519 5516

T: 4044 7407

Arkitektur og bygningsrådgivning

Bo grønt og spar penge

- ★ Danmarks første certificerede passivhus blev tegnet i 2007
- ★ af en østrigsk arkitekt

- ★ Det opfylder alle krav til minimalt energiforbrug, varmepumpe
- ★ og sluser i indgangen
- ★

Bo grønt og spar penge

- ★ Vi synes der var mange rør,
- ★ det viste sig, at det kun var begyndelsen.....

Bor man godt i det grønne?

★ **Der er meget andet i energibesparelser end rør og tal**

- Der er sund fornuft, materialeforbrug, adfærd og følelser

★ Vi skal lære at passe på os selv og vores planet,

★ vi skal aflevere en bedre klode, end vi blev født på

Renovering

- ★ Det er meget nemt at starte forfra.
- ★ Men når man kigger ud over landskabet, ser man alle de smukke, ældre boliger og stuehuse, som man ikke kan nænne at fjerne.

Renovering

- ★ **Der er mange muligheder for at reducere energiforbruget, måske bygge til, og så beholde sit dejlige gamle hus**

Renovering

★ Man kan komme langt med de eksisterende rammer, og lidt udenfor

Renovering

★ Et tvist med en kvist

★

Renovering

★ Det er muligt at renovere boligen på landet energivenligt. Og dermed give facaden et løft

Renovering

★ Ved at renovere boligen kan det føles som et helt nyt hus

Renovering

★ Det er muligt at renovere boligen på landet energivenligt. Og dermed give facaden et løft

Renovering

★ Ved at renovere boligen bevarer man de eksisterende detaljer, som fortæller en historie

Renovering

★ Ved at renovere boligen kan det føles som et helt nyt hus. Her er skunken flyttet ud, for at give luft

★

Renovering

- ★ Ved at renovere boligen kan det føles som et helt nyt hus

Små projekter kan gøre en stor forskel

Renovering

- ★ Efterisolering er en oplagt mulighed
 - Nyt tag med isolering lagt ovenpå eksisterende tagkonstruktion
 - Ny isolering indenfor eksisterende tagkonstruktion
 - Efterisolering af facade udvendigt
 - Efterisolering indvendigt
- ★ Der er god fornuft i at udskifte vinduer og døre
- ★ Isolering og opfyldning af krybekælder
- ★ Husk at tænke på fugt og træk samt kuldebroer

Hvis valget falder på at renovere

- ★ **Skal vi starte med at studere bygningsreglementet**
- ★ Vi skal søge en byggetilladelse
 - Ved opførelse af en tilbygning
 - Ved udnyttelse af uudnyttet førstesal
 - Ved ændret anvendelse
- ★ Ved omfattende renovering uden ændringer, skal man alene
- ★ opfylde bygningsreglementets krav, man skal ikke ansøge om det

Hvis valget falder på det nye hus

★ Er vi tilbage ved de mange rør

Hvad er reglerne når man ønsker at opføre et nyt stuehus?

★ **Bygningsreglementet stiller krav**

- Til isolering
- Til ventilation
- Til energiforbrug
- Til indretning
- Til statik
- Til bæredygtighed
- Til brand

Hvad er reglerne når man ønsker at opføre et nyt stuehus?

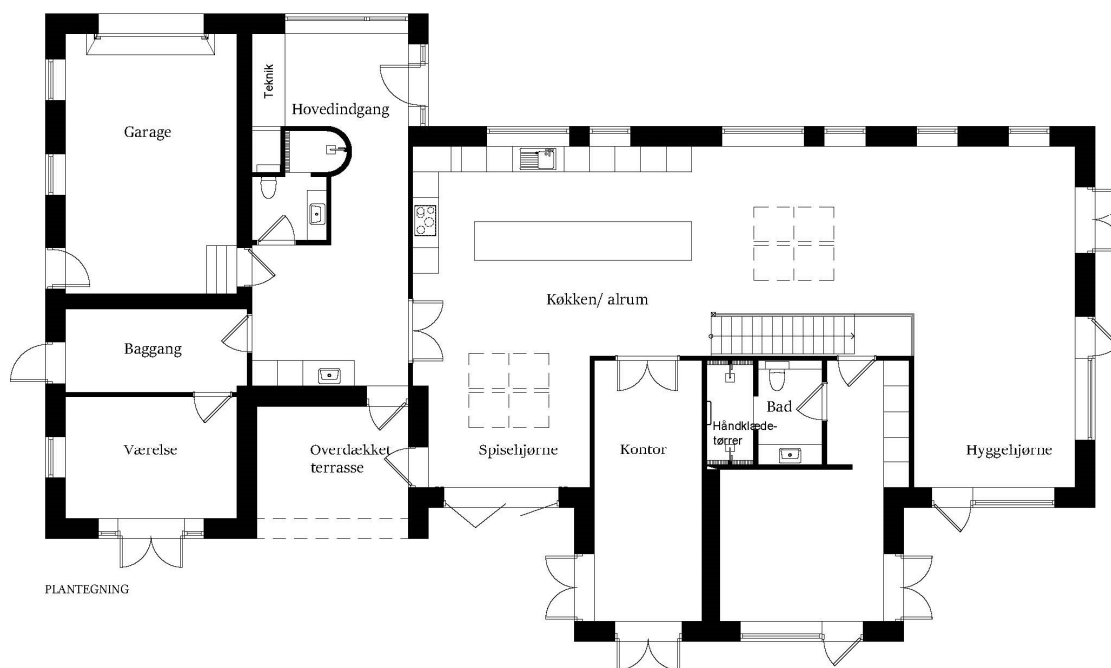
★ Ny bolig i det åbne land medfører spørgsmål som

- Placeret samme sted?
- I samme størrelse som eksisterende?
Eller hvor meget større/mindre?
- En ekstra bolig på samme matrikel?
- I en gammel staldbygning?

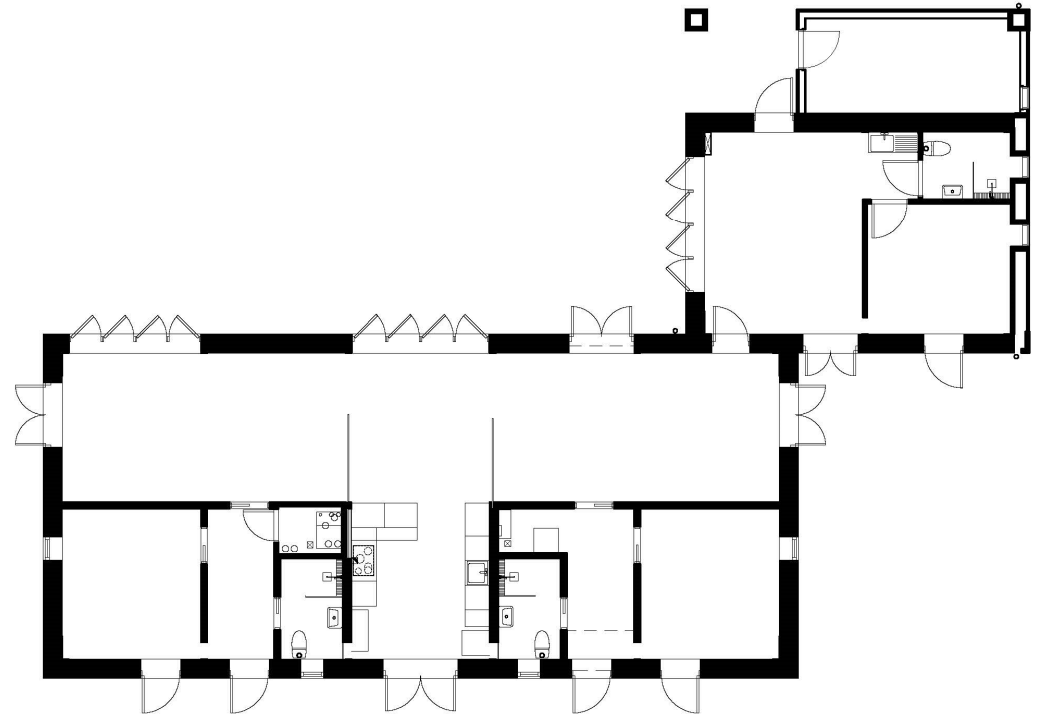
- **Svaret ligger i Planloven**

Nye boliger giver nye muligheder

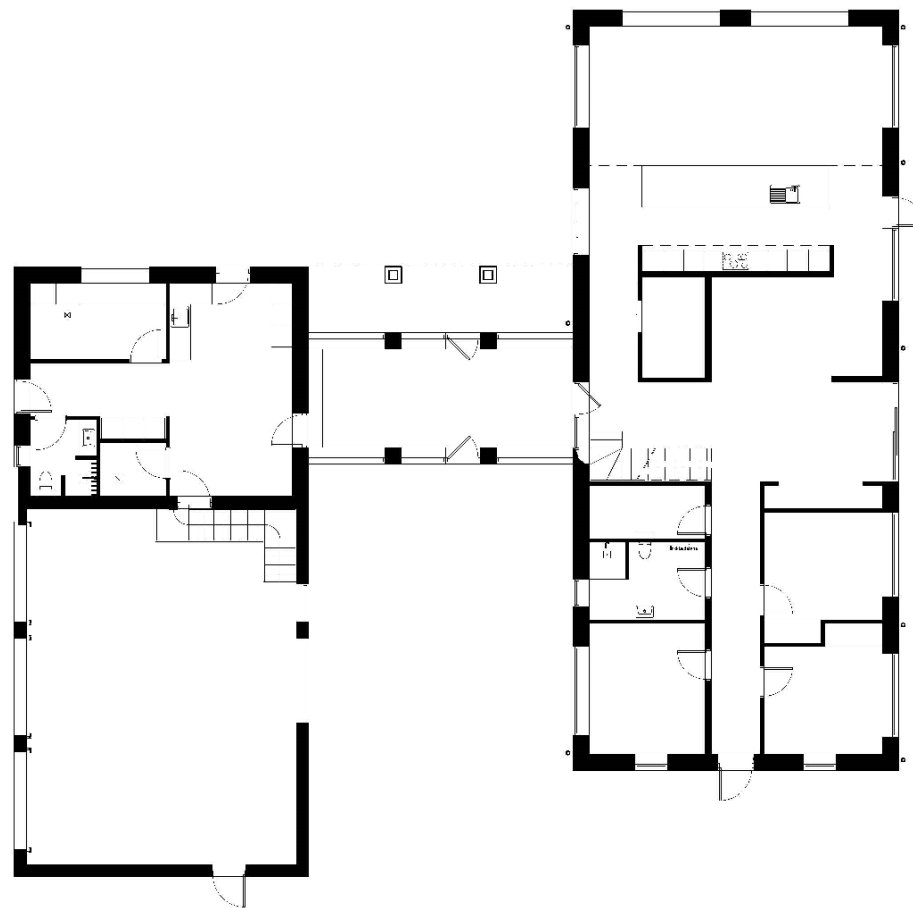

Nye boliger giver nye muligheder

Nye boliger giver nye muligheder

Overvejelser om renovering eller nybyg

Renovere din bolig

Spar materialer, sikring af ressourcer:

Sokkel, mure, vægge og måske et enkelt badeværelse
Vinduer i kernetræ, detaljer i murværket, stik og stuk

Nyt tag med isolering:

Ingen køling om sommeren, ingen opvarmning om vinteren. Bedre udnyttelse af m², når førstesalen kan benyttes til andet end julepynt

Udskiftning af vinduer, spar på energien:

Bedre indeklima, god komfort

Udskiftning af anlæg:

Den er svær lige nu...

Ny bolig

Nye materialer, alle m² udnyttes optimalt

Indretningen passer til familien og det moderne liv

Nye materialer, man kan bruge genbrugsmaterialer; moderne løsninger. Alt er tæt

Mulighed for alternativ placering:

Boligen kan placeres bedre i forhold til vej, udsigt, andre bygninger, verdenshjørner

Optimering af alle tekniske installationer

Styring, ventilation er tilpasset huset

Overvejelser om renovering eller nybyg

Renovere din bolig

Vores fine hus:

Vi beholder minder i stuerne,
vi tager historien med videre

At bevare så mange materialer som muligt

God følelse at bo bæredygtigt

Der skal kun søges byggetilladelse i visse tilfælde

F.eks. hvis boligens m² udvides og husk at give besked til
BBR registeret, hvis du laver et ekstra bad/toilet

Det er billigere

Selv en omfattende renovering er billigere end et
tilsvarende stort, nyt hus

Ny bolig

Fedt hus

Indretningen passer til familiens stil og livsstil
Ny historie skal skrives

Nye spændende materialer og arkitektur

Moderne løsninger indenfor rumindretning, akustik,
højde og sammenhæng

De nye regler i bygningsreglementet

Sikrer at man bygger bæredygtigt med mindst muligt
klimaftryk.

Det kan være en bedre investering at starte forfra

Solceller på mark og tag

2. februar 2023

Konsulent Peter Mark Nielsen

pnm@velas.dk – 2519 6766

Dagsorden

- Velas Energy teamet nu
- Lidt om elpriser og solcelleregler
- Er der økonomi i solceller lige nu?
- Skal solceller på mark

Hvem er Velas Energy?

Planlægger Anders Skovbo
Lokalplaner og
Landzonetilladelser
ansk@velas.dk, 50956708

Advokat Christopher Bühl Nielsen
Miljøret, entreprise- og kontraktforhold
chbn@prolex.dk, 25195514

Projektleder Henrik Kamp Justesen
Projektledelse større anlæg, lokalplaner og
Energinet
heki@velas.dk, 50956777

Konsulent Henrik Rosenhøj
Langballe
Bortforpagtninger, Skat og
økonomi
hrl@velas.dk, 20869967

Konsulent Jonas Bøge Breinholt
Solcelletjek
jbb@velas.dk, 20983777

Advokat Katarina Holme
Licitationer
kaho@prolex.dk, 25185699

Advokat Nicolaj Haumann Lading
Juridisk support
nihl@prolex.dk, 25185725

Konsulent Peter Mark Nielsen
Solcelletjek
pmn@velas.dk, 25196766

Konsulent Søren Boe Rasmussen
Screeninger og miljøvurderinger
sbr@velas.dk, 21133846

Chefkonsulent Udvikling Torben Wiborg
Solcelletjek, finansiering og salg af større
solcelleanlæg
twi@velas.dk, 24695828

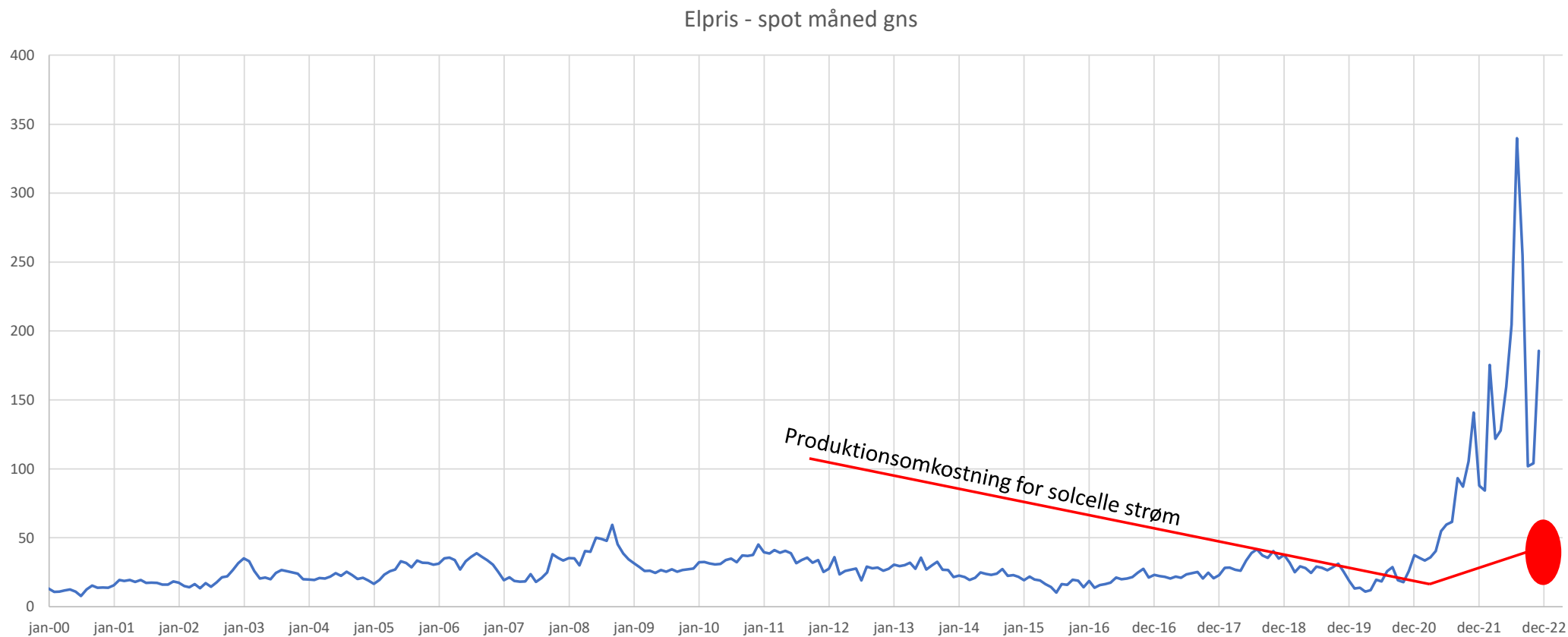
Maskinmester eller lignende
Teknisk support og projektleder

Vicedirektør Karsten Lauridsen
kal@velas.dk, 23201281

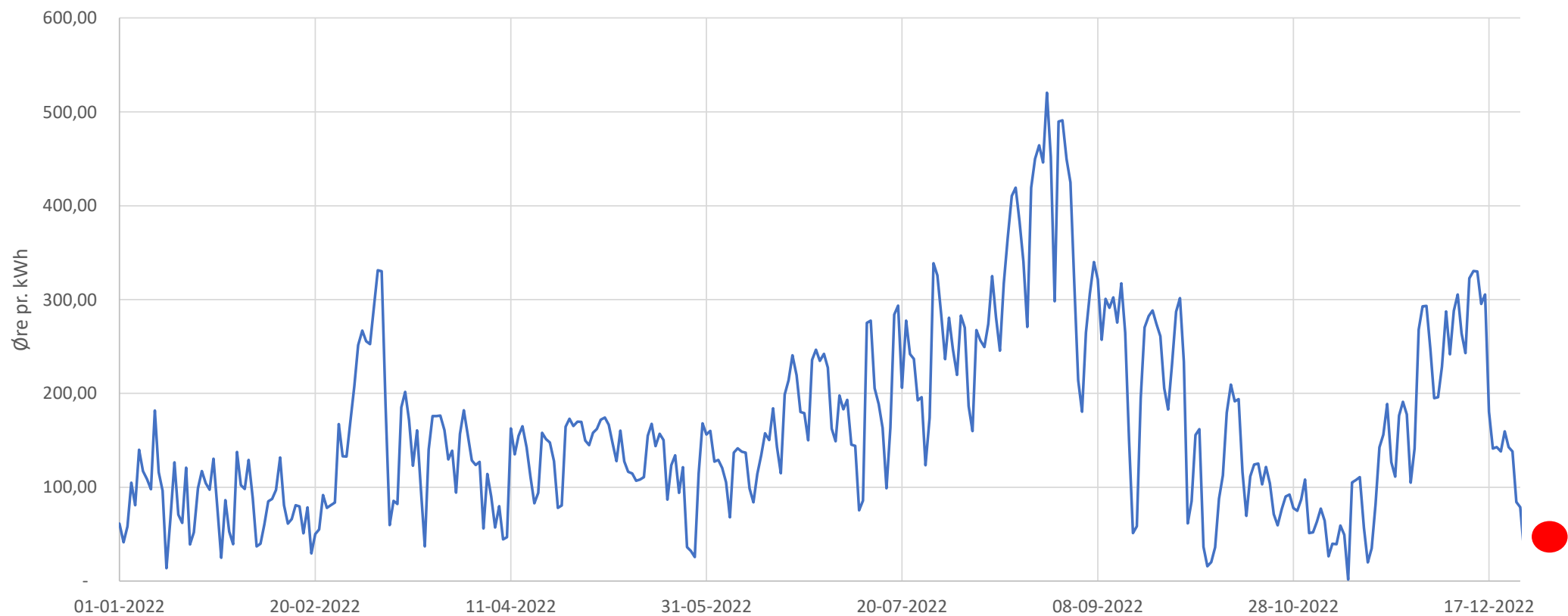
Og en del af Velas – Danmarks største Landbrugsrådgivning med over 500 medarbejdere i Viborg, Århus, Horsens og Fyn

Elprisen i Danmark januar 2000 – december 2022 (månedligt gennemsnit, spot, DK1)

Elspotpriser 2022 – daglig gennemsnitspris

Daglige elspotpriser, DK1

Future på el spotprisen i 2024 (alle timer i 2024, KØB AF EL)

Spread ca. 20 øre

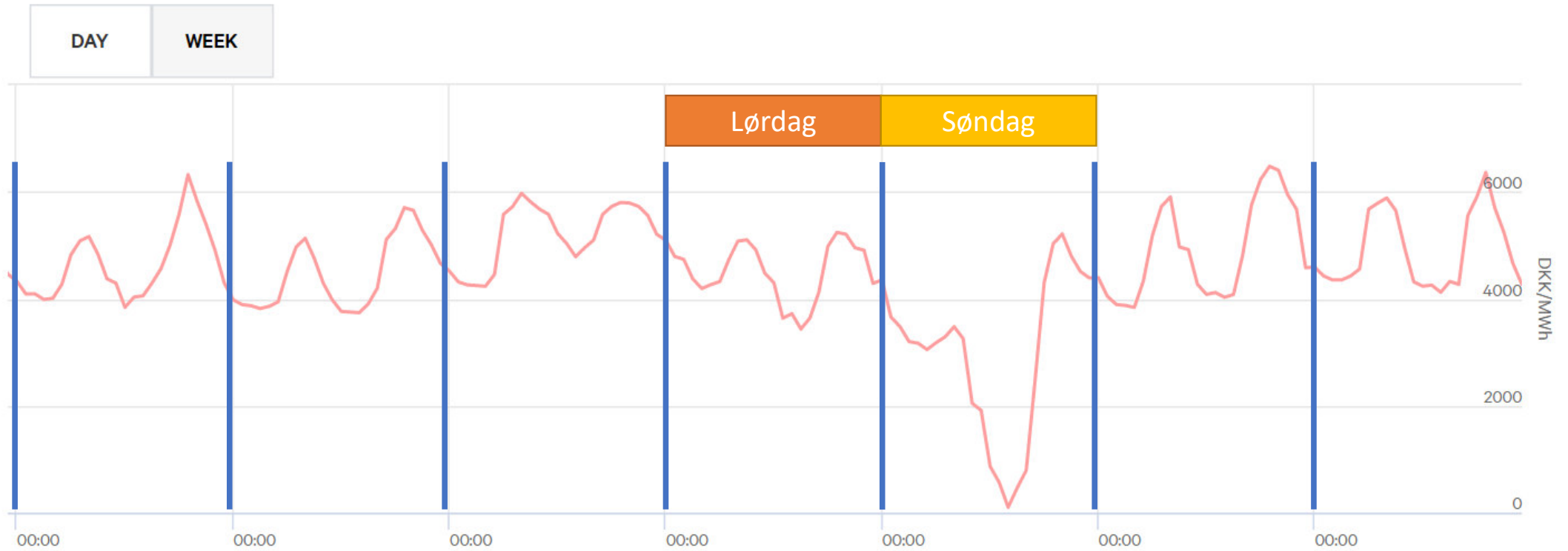
El terminspris 2024 Vest-DK (DKK/MWh)

Aktuel markeds pris, Øre/kWh (5/1 2023) SALGSPRIS flad profil	VEST	ØST
2023	Ca. 200	Ca. 200
2024	105	107
2025	85	85
2026	75	75

Year

Elprisen 24-30/8 2022

Nettariffer fra nytår for C kunder

KONSTANT

Nettarif (transport af el)	Timetarif øre/kWh	Rabat*	Pris efter rabat
16,24 Lavlast	43,22	0	43,22
42,61 Spødslast - oktober-marts kl. 17-20	105,62	0	105,62
12,21 Rørdighedstarif egenproducenter	29,5	0	29,5

A- og B-Kunder

Time	Hverdage	
	Vinter	Sommer
0-1	●	●
1-2	●	●
2-3	●	●
3-4	●	●
4-5	●	●
5-6	●	●
6-7	●	●
7-8	●	●
8-9	●	●
9-10	●	●
10-11	●	●
11-12	●	●
12-13	●	●
13-14	●	●
14-15	●	●
15-16	●	●
16-17	●	●
17-18	●	●
18-19	●	●
19-20	●	●
20-21	●	●
21-22	●	●
22-23	●	●
23-24	●	●

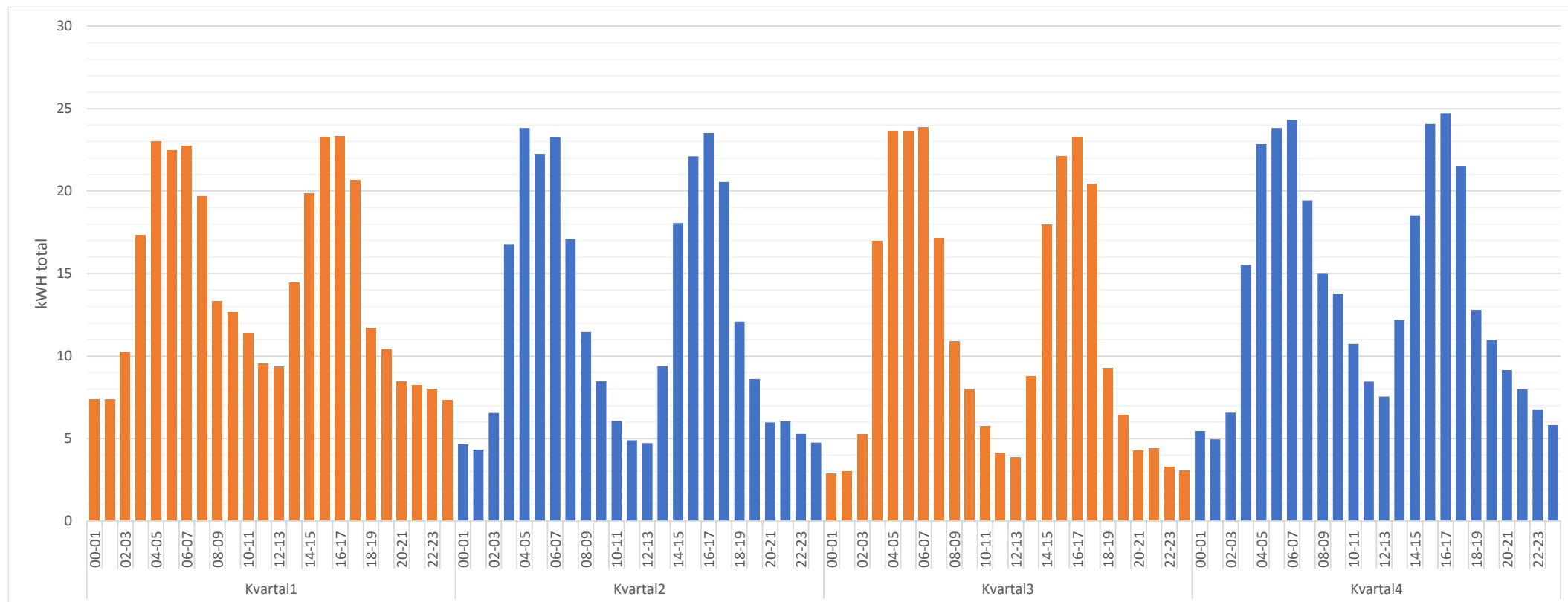
Følgende dage er defineret som lavlast dage:

Alle weekender	2. pinsedag
1. januar	1. maj
Skærtorsdag	5. juni
Langfredag	24. december
2. påskedag	25. december
St. bededag	26. december
Kristihimmelfartsdag	31. december

Regler for solceller i egen installation

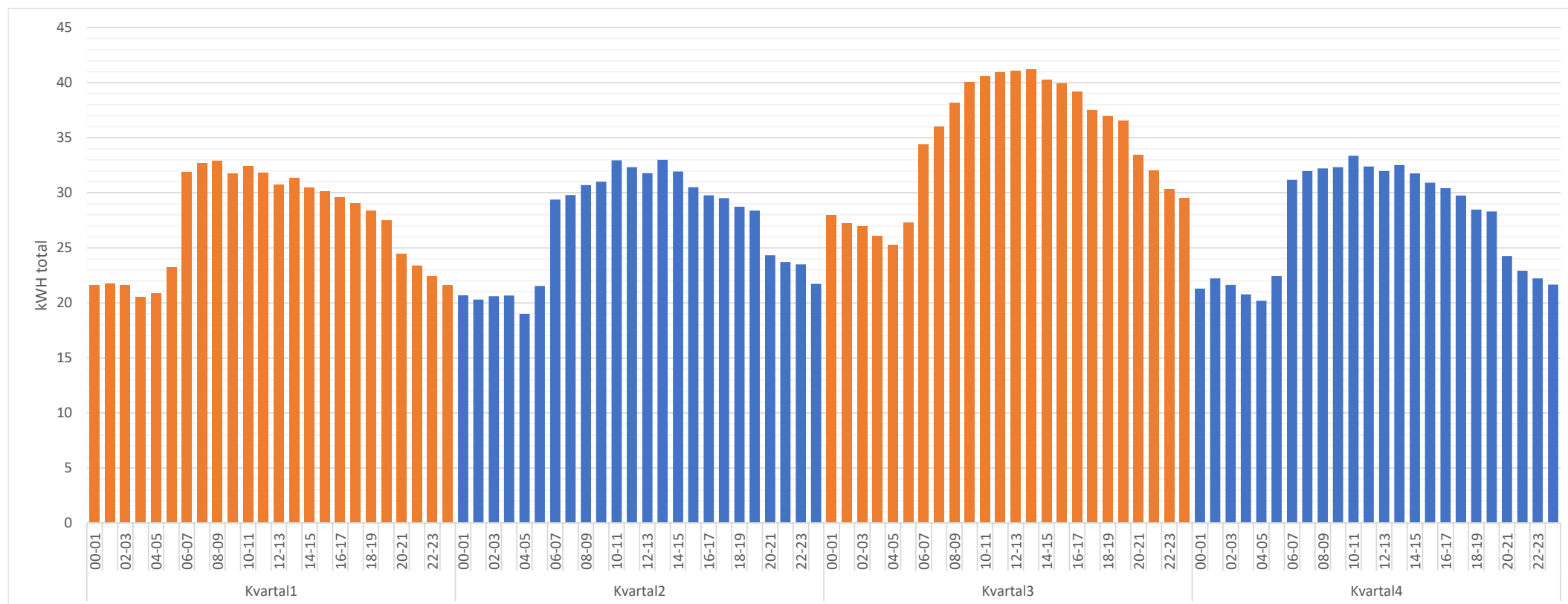
- **Nye anlæg tilkobles i gruppe 3 – øjebliksafregning**
- **Man skal have tilladelse fra sit Netselskab, for at etablere et solcelleanlæg i egen installation**
- **Prisen for tilkobling er ændret grundlæggende fra nytår**
- **Anlæg under 50 kW er fritaget for Rådighedstarif**
- **Solcelleanlæg på tag kræver byggetilladelse eller anmeldelse – kommunen skønner**
- **Solcelleanlæg på jorden kræver landzonetilladelse eller lokalplan**
- **Man skal sikre sin bygningsforsikring**

Elforbrug, mælkeproducent, 175 køer

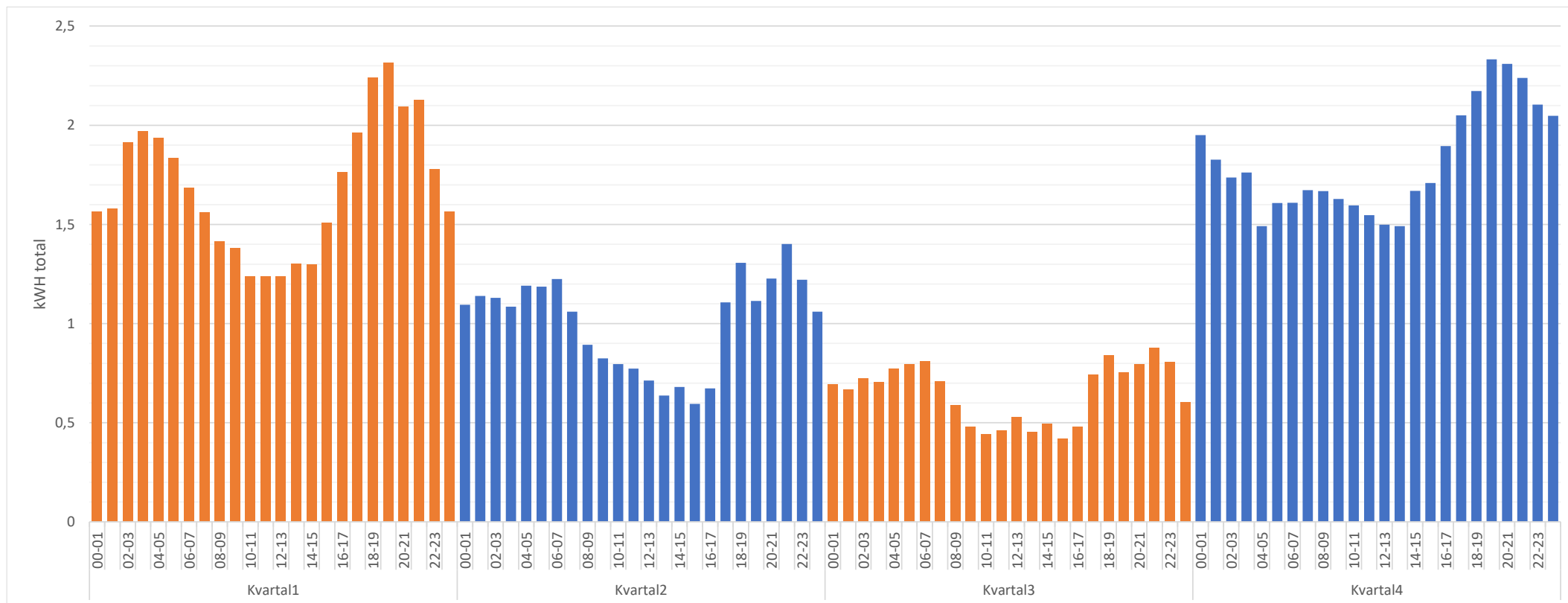

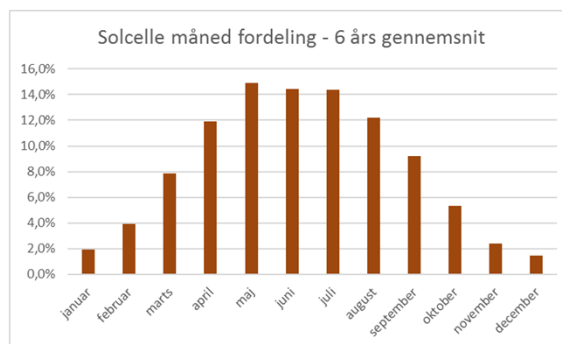
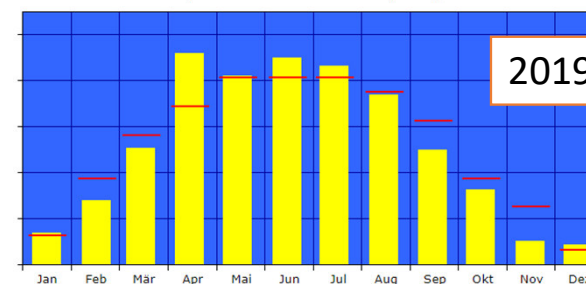
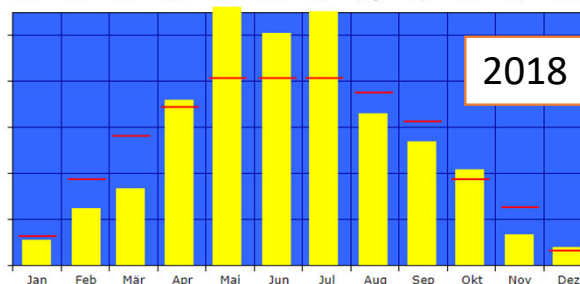
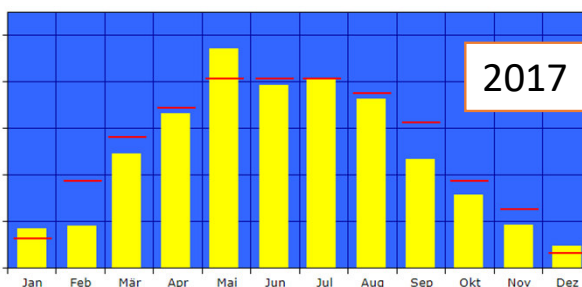
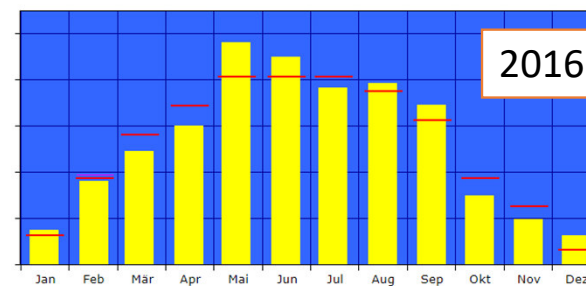
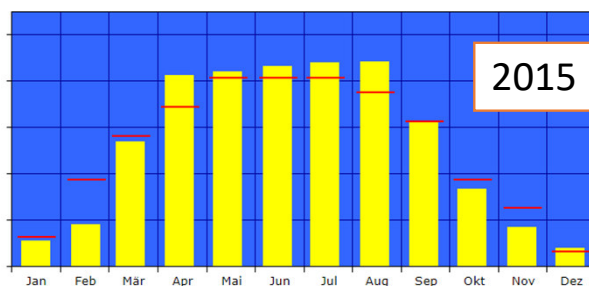
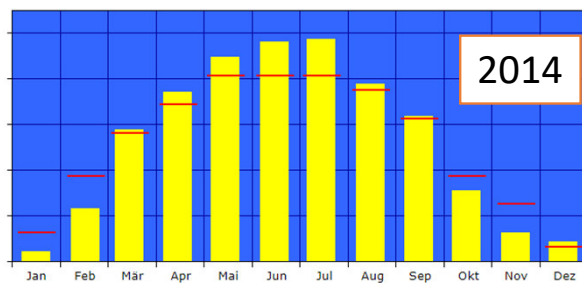
Elforbrug, svineproducent, 700 søer

Elforbrug – privat husstand med varmepumpe

Fordeling af elproduktion på året (sydvendt anlæg)

Placering og dimensionering....

- **Mod syd, eller øst-vest?**
- **På taget eller på jorden?**
- **Myndighedskrav eller krav fra banken?**
- **Afstand til støv?**
- **Afstand til el-følsomme dyr eller installationer?**
- **Afstand til hovedmåler?**
- **Hvilken indfødningsret kan opnås?**
- **Stordriftsfordele ved køb af et større anlæg?**

Eksempel på økonomi 50 KW anlæg N-1 kunde 75% samtidig forbrug

- ★ Investering 350.000 kr
- ★ Årlig produktion 52.000 kwh
- ★ Rente 2% PA
- ★ Strømpris 1 kr. + 0,39 i besparet tarif/kwh

- ★ Tilbagebetalingstid 6 år
- ★ Fremstillingspris 0,42 kr./kwh
- ★ Forrentning af investering 22,5%
- ★ Resultat 50.000 kr./år før skat

- ★ Det er vel ikke så ringe!!!

Aftenens program

- ★ 17:00 – 18:30 Velkomst

- ★ Biodiversitet og Natur v/Hanne Juncher Fris, Natur og Miljø
- ★ Klimatiltag på dine arealer v/ Eja Lund, Natur og Miljø
- ★ Skab bæredygtige rammer om dit liv på landet v/arkitekterne Lene Aagaard og Anna Grethe Aggerholm, byggerådgivning
- ★ Solceller på mark og tag v/Peter Mark Nielsen, Velas Energy

- ★ **18:30 – 19:30 Forplejning og mulighed for at tale med rådgiverne ved café-bordene**
 - Advokat Christopher B. Nielsen fra Prolex Advokaterne
 - Miljørådgiver Christian Bach Knudsen, Velas Natur og Miljø
 - Planteavl, Helle Lund Harpøth & Bent H. Hedegaard
 - Terra Connect

- ★ Kontakt kort

- ★ 19:30 Afrunding og Tak for i aften

